

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 32P/162/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123209845
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Čavojská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123209845.1

Uznesenie

5 32P/162/2023

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky D. A., E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. A. XXX/XX, B. I. B. J., t. č. J. XX, D. a otca I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. L. XX/XX, M. B. J., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

5 32P/162/2023

I. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

3 32P/162/2023

1. teca žiadala matka upraviť. a zároveň ú ViktNávrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podaným na tunajšom súde dňa 25.10.2023 sa otec detí domáhal, aby súd zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti a aby matku detí zaviazal povinnosťou platiť výživné v sume 30 % zo sumy životného minima. V návrhu uviedol, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ale matka aktuálne nedokáže zabezpečiť bezpečné a vhodné prostredie pre maloleté deti. Otec poukázal na to, že matka požíva alkoholické nápoje vo zvýšenej miere a bola viackrát privolaná aj policajná hliadka a príslušný ÚPSVaR. Tunajší ÚPSVaR kontaktoval otca vo veci oboznámenia sa so situáciou matky a otec súhlasil, že poskytne dlhodobú starostlivosť o deti. Aktuálne otec riešil aj zmenu školy, nakoľko on býva v M. B. J. a aj z tohto dôvodu potrebuje neodkladné opatrenie. Otec má zabezpečené podmienky pre deti, ktorým dokáže zabezpečiť finančnú stabilitu, bytové stabilné podmienky i pravidelnú prípravu a dochádzku do školy. Deti sa budú v jeho starostlivosti nachádzať od 27.10.2023 a prevezme si ich z domácnosti starej matky. Z dôvodu starostlivosti o maloleté deti otec aj zmenil svoju pracovnú dobu od 01.11.2023 a to od 07:00 do 15:00 hod. Na základe uvedených skutočností žiadal otec o vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia.

2. Pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil s návrhom otca, so správou kolízneho opatrovníka a s ďalším obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 32P/162/2023 a zistil nasledovný skutkový a skutočný stav:

3. Maloleté deti B. a C. pochádzajú z manželského vzťahu ich rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/42/2017-53 zo dňa 03.08.2017 súd manželstvo rodičov rozviedol a schválil dohodu rodičov, na základe ktorej sa maloleté deti zverili do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia ich budú zastupovať a spravovať ich majetok a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej B. sumou 50,- Eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou 30,- Eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.08.2017.

4. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom vyplýva, že rodina je pravidelne sledovaná od augusta 2019 z dôvodu požívania alkoholických nápojov zo strany matky a jej manžela. Na úrad bolo prijatých viacero podnetov z dôvodu zanedbávania starostlivosti o maloleté deti, vzájomného opakovaného fyzického napádania a konfliktov medzi manželmi a požívania alkoholických nápojov. Dňa 13.10.2023 bolo prijaté telefonické oznámenie, že matka detí prišla do školy pre syna C. pod vplyvom alkoholu a bola podrobená dychovej skúške s výsledkom 1.25 mg/L. Dňa 06.11.2023 kolízny opatrovník prešetril pomery u matky detí. Matka sa vyjadrila, že súhlasí s návrhom otca. K požívaniu alkoholických nápojov uviedla, že od incidentu zo dňa 13.10.2023 nepožili s manželom žiaden alkohol. Priznala, že sa jej opakovane stalo, že požila väčšie množstvo, ale tvrdila, že nepije denne, vypijú si s manželom, ale nekontrolovane. Vyjadrila sa, že má záujem o ambulantnú liečbu, ale neobjednala sa na konzultáciu. Zo strany úradu jej bolo odporúčané, aby sa danej liečby spolu s manželom zúčastnila. Matka pracuje ako pomocná sila v kuchyni s príjmom 600,- Eur mesačne netto. Manželia často striedajú podnájom a nemajú zabezpečené stabilné podmienky a vhodné prostredie. Aktuálne bývajú v prenajatom 2-izbovom byte, pričom zmluvu majú podpísanú do augusta 2024. Dňa 07.11.2023 boli prešetrené pomery u otca detí. Maloleté deti sa nachádzajú u otca od 27.10.2023, matka sa s deťmi občas kontaktuje telefonicky. Otec s deťmi žije v 1-izbovom byte, ktorého je vlastníkom. Dosahuje príjem od 900,- do 1.000,- Eur mesačne. Maloleté deti navštevujú v súčasnosti ZŠ N. M. v M. B. J.. Deti sa stravujú v školskej jedálni s poplatkom 12,- Eur na obe deti a navštevujú ŠKD s poplatkom 20,- Eur mesačne na mal. B. a 10,- Eur na mal. C.. Mal. B. navštevuje gymnastický krúžok a mal. C. hrá futbal. Krúžky sú bez poplatkov. Počas neformálneho pohovoru kolízneho opatrovníka s mal. B. táto uviedla, že bývajú teraz u tatina, lebo mamina bola opitá, prišla pre nich babka a najskôr boli u nej a potom išli k tatinkovi. Je u neho dobre, ale aj u maminy bolo dobre. Ešte nevie, či tam chce ostať, ale asi áno. Maminu videla viackrát opitú a aj M. (manžel matky) videla opitého, ale nebol zlý, nerobil im zle. Bol dobrý, aj sa s nimi hrával. V tejto škole je jej dobre, lepšie ako v D.. Sú tam lepšie učiteľky, kamaráti a spolužiačky. Mal. C. počas neformálneho pohovoru s kolíznym opatrovníkom uviedol, že vie prečo je u tatina, lebo mama bola opitá. Mama prišla do školy opitá a zo školy volali na mamu políciu a potom pre nich prišla babka. U nej bývali chvíľu a potom išli k tatovi. U tatu je mu dobre, lepšie ako u maminy, ale dlho nevideli babku. Maminu videl viackrát opitú. V novej škole sa mu páči, je tam lepšie, má tam kamarátov.

5. Záverom kolízny opatrovník uviedol, že starostlivosť maloletým deťom zabezpečuje v súčasnosti otec a matka sa vyjadrila, že bude súhlasiť s tým, aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Otec má vytvorené podmienky a záujem o zabezpečovanie starostlivosti o deti. Z vyjadrenia detí je zrejmé, že matka požíva alkoholické nápoje aj v ich prítomnosti. Z dôvodu dlhodobého a opakovaného požívania alkoholických nápojov a viacerých podnetov na zanedbávanie starostlivosti o deti zo strany matky, odporučil návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. O predpokladoch pre nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôsledkoch platia ustanovenia § 324 -328 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“).

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods.1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. V zmysle Čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2).

13. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Pred začatím konania alebo po jeho začatí môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený a za predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Účelom neodkladného opatrenia je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, v ktorej je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla bezodkladná, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Neodkladné opatrenie neprejudikuje práva a záujmy účastníkov. Na nariadenie neodkladného opatrenia je nutné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov je tak podmienená splnením predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie).

15. V danej veci mal súd za to, že návrh otca na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pretože nespĺňa podmienku naliehavosti veci a potreby bezodkladného zásahu súdu, ktorá sa na nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje. Maloleté deti B. a C. boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky, avšak súd mal za preukázané, že v súčasnosti starostlivosť maloletým deťom od 27.10.2023 zabezpečuje otec. Otec si deti prevzal v tento deň od starej matky, ktorej boli maloleté deti odovzdané do starostlivosti po tom, čo matka prišla dňa 13.10.2023 do školy pre maloletého C. pod vplyvom alkoholu a škola matke odmietla dieťa vydať a kontaktovala orgán sociálnoprávnej ochrany detí. Následne orgán sociálnoprávnej ochrany detí kontaktoval starú matku za účelom prevzatia starostlivosti o deti do času vyriešenia situácie. Teda aktuálne sa maloleté deti B. a C. nachádzajú od 27.10.2023 v starostlivosti otca, pričom súd poukazuje na to, že s uvedenou starostlivosťou otca o maloleté deti matka súhlasí. V danej veci preto nemal súd osvedčenú žiadnu nezgodu rodičov v otázke starostlivosti o maloleté deti, taktiež nemal žiadnym spôsobom osvedčenú žiadnu hrozbu, pre ktorú by boli maloleté deti na ich starostlivosti nejakým spôsobom ohrozené, keďže maloleté deti sa už nenachádzajú v starostlivosti matky, ktorá vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, maloleté deti sú v starostlivosti otca. Otec zabezpečuje maloletým deťom riadnu starostlivosť, má vytvorené vhodné podmienky a matka so starostlivosťou otca súhlasí. Za tejto situácie teda nie je vôbec splnená podmienka naliehavosti veci na požadovanom neodkladnom opatrení na okamžité zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a to ani z dôvodu, že maloleté deti mali zmeniť školu. O zmene školy rozhodujú obaja rodičia spoločne bez ohľadu na to, do starostlivosti ktorého rodiča boli maloleté deti súdnym rozhodnutím zverené, pretože maloleté deti naďalej zastupujú obaja rodičia spoločne a obaja rodičia preto rozhodujú spoločne aj o podstatných otázkach ohľadom detí. Napokon z prešetrenia pomerov vyplynulo, že maloleté deti už školu zmenili a navštevujú v súčasnosti O. N. M. J. M. B. J.. Neodkladné opatrenie je potrebné chápať ako výnimočný inštitút procesného práva,

ktorým dochádza k okamžitej hoci v zásade len dočasnej úprave tých pomerov, ktoré neznášajú odklad a je prítomná tak vážna hrozba ujmy alebo hrozba porušenia práv, že je nevyhnutný zásah súdu na ich ochranu, kým sa o dotknutých právach nerozhodne vo veci samej. V posudzovanom prípade, keď v otázke starostlivosti o maloleté deti neexistuje žiadna nehoda rodičov, maloleté deti nie sú ohrozené a matka súhlasí, aby boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca, je potrebné aby sa otec obrátil na tunajší súd svojím návrhom vo veci samej o zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom, avšak na okamžité nariadenie neodkladného opatrenia otec neosvedčil podmienku naliehavosti veci, a to ani v otázke vyživovacej povinnosti, aby súd okamžite matku zaviazal platiť na výživu detí súdnym rozhodnutím. Súd poukazuje na to, že otec si podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dva dni predtým, ako mu vôbec deti boli odovzdané do starostlivosti, a ani z prešetrenia pomerov súd nezistil, či matka detí odmieta dobrovoľne platiť výživné na maloleté deti, hoci so starostlivosťou otca o maloleté deti súhlasí. Pokiaľ súd nemá osvedčené, že by bola výživa detí ohrozená, teda že by matka odmietala dobrovoľne prispievať na výživu maloletých detí, súd nemá osvedčenú podmienku naliehavosti veci ani na okamžitú úpravu výživného na maloleté deti zo strany matky. V danom prípade sú maloleté deti v starostlivosti otca už tretí týždeň a je namieste, aby matka začala dobrovoľne prispievať na výživu detí, pokiaľ už neprispieva, a ak matka odmietne dobrovoľne platiť výživné na deti k rukám otca, je otec oprávnený obrátiť sa na tunajší súd v tomto smere.

16. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Keďže v danej veci bol podaný len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a nie aj návrh vo veci samej, súd rozhodoval aj o trovách konania. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

2

32P/162/2023

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresný súd Trenčín (trojmo). O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.